

A konstruktivista tanuláselmélet megjelenése a tanítóképzésben

Készítették: Roszik Dóra

* *SZTE –JGYPK Alkalmazott Pedagógiai Intézet*

** *Eszterházy Károly Egyetem Neveléstudományi Doktori Iskola*

roszik.dora@szte.hu

Témavázlat

- A téma relevanciája
- Fogalmi keretek
- A minta és a mérőeszközök bemutatása
- Az eredmények ismertetése a hipotézisek alapján

Fogalmi keretek I.

A tanulás értelmezése (pl. Meyer, 2003; Nagy, 2000)

- *Olyan folyamat, amely a pszichikumban tartós változást idéz elő.*
  - **Folyamat:** nem végeredmény vagy termék
  - **Változás:** tudásban, készségekben, képességekben, attitűdben, viselkedésben stb.
  - **Aktív részvétel:** nem „magától” jön létre

Fogalmi keretek II.

A konstruktivista tanulásszemlélet alaptézise szerint a tudás alapját a konstrukció alakítja ki. Minden egyén maga hozza létre a tudását, az nem a külső valóság objektív 'leképeződését' jelenti tudatunkban *(Nahalka, 1997)*.

A kutatás célja

- A kutatásban részt vevő pedagógus hallgatók tanulási sajátosságainak feltárása
- A tanulás tanításának feltérképezése a tanulás körülményeit és annak problémakörét számításba véve
- A hallgatók előzetes tanulási tapasztalatainak feltérképezése
- A kutatásban részt vevő pedagógus hallgatók pedagógiai tudás- és nézetváltozásának feltárása

Hipotézisek

(H1): A hallgatók egyetemi tanulmányaik megkezdésekor nincsenek tisztában az egyéni tanulási szükségleteikkel

(H2): A tanárképzés nem támogatja kellőképpen a konstruktív tanulásszemlélet kialakítását, az oktatás zöme a konzervatív tanulási modelleket preferálja

(H3): A végzős pedagógusjelölt hallgatók fontosnak tartják a saját, önálló tanulásfejlesztésüket

A kutatás módszerei

- **A hallgatói minta összetétele**

Változók	Válaszadó hallgatók N=130 fő	%-os eloszlás
<i>Kor szerinti eloszlás</i>		
18-24 év	N=118 fő	90,77%
25-35 év	N=12 fő	9,23%
<i>Nemek szerinti eloszlás</i>		
Nő	N=127 fő	97,69%
Férfi	N= 3 fő	2,31%

- **Eljárás**

- Helyszín: SZTE-JGYPK Alkalmazott Pedagógiai Intézet
- Adatfelvétel időpontja: 2020 tavasz
- Adatfelvétel módjai
- Papír-ceruza alapú kérdőívfelvétel, mérőbiztos segítségével
- Interjú-és tartalomelemzés

Mérőeszközök

(1) Hallgatói kérdőív

- Egyéni tanulásra vonatkozó kérdések- 30 item
- Tanulási nehézségek, kudarcok feltárása- 13 item

(2) Háttérváltozók – 10 item

(szülők iskolai végzettsége; van/volt-e tanulással kapcsolatos problémája; rendelkezik-e tanulásmódszertani ismeretekkel)

(3) Végzős hallgatók strukturált interjú kérdései -7 item

- Változott a tanárképzés alatt a tanulásról való gondolkodása?
- Mit jelent Ön számára a hatékony, aktív tanulás?

(4) Oktatók strukturált interjú kérdései- 7 item

- Véleménye szerint mit jelent az eredményes, önálló tanulás napjainkban?
- Tapasztalata szerint, milyen a tanulás tanításának helyzete az általános- és a középiskolában?

Az első éves és a felsőbb éves hallgatók tanulási képességeinek összehasonlító elemzése

Kétmintás t-próba	t.	Sig.
<i>Képes vagyok arra, hogy önállóan felkutassak szakirodalmat.</i>	- 3,004	0,36
<i>A szakirodalomból jól használható jegyzeteket készítek</i>	-3,004	,003
<i>Képes vagyok arra, hogy egy forrásmunkát önállóan feldolgozzak</i>	-2,449	,016
<i>Jó ZH-kat szoktam írni.</i>	-2,634	,009
<i>Képes vagyok értelmesen, a lényegét kiemelve tanulni.</i>	-2,085	,039

A tanulási kudarcra vonatkozó eredmények

	Első éves hallgatók	Felsőbb éves hallgatók	p
<i>A tanuló belső, személyes tulajdonságai</i>	2,97	2,80	0,14
<i>Tanár által rövid vagy hosszú távon alakítható, befolyásolható okok</i>	2,59	2,63	0,72
<i>Mindkét szereplőtől független környezeti tényezők</i>	6,65	2,86	0,03

A hatékony, önálló tanulást elősegítő tapasztalatok különbözősége

Tanulási tapasztalatok	Első éves hallgatók	Felsőbb éves hallgatók	p
<i>A tanár arra ösztönöz minket, hogy nagyobb témakörön belül a szeminárium anyagát kiscsoportban dolgozzuk fel.</i>	2,67	2,31	0,09
<i>A tanár ránk bízta, hogy eldöntsük önállóan vagy párban dolgozzunk ki egy témát</i>	2,23	2,33	0,62
<i>Az a feladatunk, hogy alaposan járjunk utána egy feladatnak, kutassunk, olvassunk hozzá.</i>	2,35	2,31	0,85
<i>Arra kér bennünket a tanár, hogy önértékelést mondjunk saját munkánkról, eredményeinkről</i>	1,81	1,76	0,70

Konklúzió

- Tanulási tevékenységek optimalizálása
- A tanárok részéről segítségnyújtás a helyes tanulási stratégiák kialakításában
- A tanulás személyessé tétele (*saját gondolatok, órai aktivitás*)

Köszönöm a figyelmet!